

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

LOS OSSOS DELS ENCANTS.

¡Mare de Déu Santíssima! ¡Y quinas cosas pasan á Barcelona!

Una de las cosas que pasan regularmente dos veces al día, ménos lo diumenje y ¡dilluns, es lo diari de 'n Brusi als suscriptors.

Y á fé que la gacetilla de aquest diari ab alló del nuevo que baila de los gigantes que son la diversion de la gente menuda; ab alló altre de «Ayer predicó en nuestra santa iglesia Basilica» y altres sueltos pel mateix istil que ja 'ls tenen compostos l' un any per l' altre, té una gracia sui generis que no pot compararse ab la de cap més periòdich. L' istil de la gacetilla 's remonta á l' any 15. Té una certa semblansa ab los tortells sense fulls del Forn de Sant Jaume. Jo fins crech que tot depen del carrer de la Llibreteria.

Lo Brusi té molts suscriptors antichs que no sabrian pendre 'l xacolate, per supuesto, d' aquell de ca 'n Capella qu' encare 'l fan ab pedra, si no poguessin llegirlo entre sucada y sucada.

Pero no hi ha que negarho, també té suscriptors moderns.

La persona que té 'l Brusi, pel mer fet de tenirlo ja es un home de certa suposició. L' adrogueret que s' ha fet una torre venent fullas de patatera per compte de

té y pols de mármol per compte de sucre: aquell altre que á copia de influencias lo fan arcalde de barri; ó 'l que per una casualitat ó per una ironia surt elegit regidor; tota aquesta gent que s' enfila, lo primer que fá per acabar de donarse llustre, es suscriure's al Brusi.

Jo no dupto pas que un dels suscriptors moderns del Brusi es lo Sr. Catalá, sastret del carrer del Hospital, que apesar de que avants de ser regidor era dels de la flamarada, es avuy un dels més mansos anyellets del Sr. Fontrodona.

Y no 's cregan que fassa suposicions sense cóm vá ni cóm costa; no senyors, res d' aixó. Jo tinch motius per creure que en Catalá llegeix lo Brusi, per quan ell, inspector dels Encants, que per lo mateix que may fá cap discurs y está sempre encantat van donarli aquest carrech, dias endarrera al llegir una gacetilla, vá deixar l' encantament, y per més que sembl mentida vá pendre una providencia.

Deya 'l gueto de la premsa barcelonesa que als Encants s' hi havian presentat pera ser venuts, entre altres objectes, uns óssos humans, y que no entenia com en una ciutat civilisada 's consentia una profanació com aquesta.

Aixó vá llegirho 'l Sr. Catalá y vá horrirarse. ¡Uns óssos de difunt al Encant! ¡Qui sab! Tal vegada 'ls óssos de algun pobre elector!

Ja demostrare jo, fins als inspectors del matadero, devia dir, que si ells son capassos de rosegat la carn, en Catalá, senzill y modest inspector dels Encants, per la seva part es molt capás de rossegá 'ls óssos.

Suposo que devia dir aixó, perquè per altra part es molt dificil averiguar lo que passa dintre del cervell de un sastre, quan lo Diari de 'n Brusi l' hi dirigeix un sueltos per l' istil del que acabem de mencionar.

Lo cert es que vá venir lo dilluns, y encara que 'l carrer del Hospital siga una mica lluny de la Plassa de Sant Sebastiá, allá hi haurian vist al Sr. Catalá, impávit, plé d' heroisme regirantho tot, parada per parada, fins á trobarhi 'ls óssos de que parlava 'l Brusi.

¡Si 'n vá veure de cosas! Botons sense ánima, planxas rovelladas, trocas plenas d' embulls, didals gastats, una guitarra de planxar esquerdada, varias estisoras desfetas, cintas de pendre la mida ab los números confosos, retalls de mil colors, civellas destrossadas, rodets sense fil, manyochs de guata, pessas de roba sense color y més peladas que contribuyent espanyol, y fins una venera de concejal tota esfligarsada.

Alló era un inmens calaix de sastre; pero entre-mitj de totas aquellas endergas devian trobarshi 'ls óssos descuberts pels ulls de 'n Brusi, y lo que aquest diari havia vist no podia amagarse á un funcionari tant zelós y tant diligent, que ab un tancar y obrir d' ulls, al ser nombrat regidor, se 'n havia anat desde la minoría á la majoría.

Per últim lo cor vá ferli un salt: en un reconet, mitj

amagats, acabava de descubrir los óssos. No reb una impressió més forta l' enamorat al sentir á la nit que s' obra 'l balcó del quarto de la nena que l' hi ha donat una cita.

L' inspector dels encants anava á cumplir lo primer servey de la seva vida. L' gacetiller del Brusi 'l contemplava.

Diguémho de una vegada:

En Catalá vá decomisar los óssos.

No sé si 'l venedor de aquesta mercancia vá queixarse; no sé pas si vá dirli:

—Ja veurá D. Domingo: aquests son los óssos de un inglés estrambóich que vá deixar en lo testament que volia que 'ls hi venguessin als Encants.

També podia observarli:

—Y qué hi té que dir ab aquests óssos? Jo pago matricula per vendre objectes de lance; y aquests óssos, jo puch assegurarli: ja han servit.

No obstant tot hauria sigut inútil. Primer es lo cumpliment del deber: lo cumpliment del deber dona grans satisfaccions, y 'l Sr. Catalá no podia per res del mon renunciar á la d' entornarse'n dels Encants més content que un gos ab un ós.

Gloria donchs al impertèrrit regidor, que ab la seva conducta inspirava l' endemá un dels sueltos més cayos que han vist la llum en las planas del Brusi. Son unas quantas ratllas que mereixen inscriure's ab lletres d' or al Saló de Cent per eterna enseynas dels inspectors dels Encants.

Diuen aixis:

«Aparecieron tambien ayer en los Encantes espuestos para su venta los huesos humanos de que hablamos en uno de nuestros números anteriores. Sabedor de ello el concejal inspector D. Domingo Catalá, acto seguido se trasladó al mencionado punto, habiendo decomisado dichos restos humanos, de los cuales hizo entrega al Excmo. Sr. Alcalde constitucional para que diese á ellos el destino correspondiente.»

Lo Brusi no explica la cara que vá fer lo Sr. Duran, al veure al Sr. Catalá fentli la presentalla de uns óssos de difunt; pero jo 'm sembla que 'l veig.

Pero entre-mitj de tot lo Sr. Catalá vá demanar una cosa: que se 'ls hi donés lo destino correspondent.

Y al arribar aquí y al veure que 's tracta de donarlos un destino, 'm refermo ab lo que hi dit avants: los óssos dels Encants eran los óssos de un elector.

Senyor Duran: si encare no están colocats, me sembla que 'l millor destino que poden tenir aquests óssos es lo de guardia de consums del fielat de la Barceloneta. Jo 'ls colocaria en lo punt per hont hi passen los carros del blat de moro.

P. DEL O.

UN CASAMENT PER AMOR.

L' Arturo es un company de colegi, un bon xicot d' allò que s' n' diu de pasta d' agnus.

Varem seguir los estudis plegats; pero avans d' acabar la carrera varen morir-se 'ls seus pares, y 'l pobre xicot tingué que deixar la classe pèl escriptori, entrant de dependent en una casa de comers.

Ab lo que guanyava se l' anava passant, y are ultimament casi bé ab cert desahogo, quan d' un plegat s' enamora de una noya rica que va correspondre-li.

Los pares de la xicota varen oposarsi; pero 'ls joves se estimavan y sense consentiment se van casar.

Ja fa un any que son casats, y casi altre tant que jo no havia vist al mèu amich; quan ahir me l' topo al plà de Palacio; pero, ¡qué desconegut!

Estava flach, anava tot deixat y duya á la mà un mocador plé de comestibles.

Pobre Arturo, 'm feya llástima; l' crido.

—Ola, Arturo, ahont vés.

—Calla home, estich desesperat.

—¿Y donchs?

—Tinch á la Emilia malalta; desde que va recaure no m' ha fet res de bó; ¡cá, si va arribar á las portas de la mort! Tot havia anat bé! Un bordegás com un toro; ella tenia forsa llet y ab la alegria més complerta 'l varem batejar.

Vet aquí que la Emilia va anar á missa y sortia ja alguna mica á passeig; quan tot d' un plegat se degué treure 'ls estrenyacs, ó siga lo que s' vulga, que comensa:—No sè que tinch, no m' trobo bé. La faig quedar al llit, y amigo, set senmanas vá fer antes d' ahí que hi cova; are tot just comensa á menjar alguna coseta, y á las tardes proba de llevarse; pero naturalment estia débil y no pot fer res; vet aquí que ahir vespre vaig despatxar á la minyona, perque, fill mèu, mentres ha durat la malaltia m' ha fet veure l' pelegrí; afegeix á tot aixó que no tinch un quarto, perque com tú ja sabs, estem renyits ab los sogres que no volian que m' hi casés; y no habenthi ningú de la familia, vaig tenir que deixar 'l escriptori per alguns dias; pero com que lo mèu principal no pot estar sense dependent, se n' ha buscat un altre, deixantme sense colocació.

¡Ay, Lluís, no t' casis! aixó son apuros. ¡Quantas vegades si haguesis vingut á casa m' haurias trobat á la cuyna fent escalfá 'l caldo, ó bé com no podem tenir dida, donant llet al mèu fill ab lo biberon y fentme jo mateix lo xocolate! La criada festejava y no la podia enviar á cap recadó que no tardés un' hora á tornar. Mentres ella era ab lo seu promés, s' ocorria ó bé que la criatura plorava, ó que venia l' metje, ó alguna vehina xerraire, y jo ab lo noy al bras passejantlo amunt y avall. Per dar la medicina á la dona havia de deixar al bordegás sobre l' bressol y ell plora que plorarás. Tot d' un plegat truan, l' olla vessa, are 't crida un vehi que se l' hi ha enganxat la corda del pou, are 't venen á cobrar un compte, després lo sereno, l' escombriayre; per fi arriba la minyona, y escándol de cal 'l general, sols al intentar preguntarli 'l perquè havia tardat tant.

Y are ja 'm véus: vinch de la Boqueria de comprar y al mateix temps d' encarregar á la cigronaire que m' atrassi alguna minyona. No 'n saps pás alguna tú? He comprat pèl dia; pero noy, no hi tornó may més; primé m' moriré de gana que tornar á posá 'ls péus en aquesta Boqueria. ¡Qué desvergonyits! ¡Si me n' hi sentidas! De mort de gana, mitja cerilla, Joan Doneta, no 'n vulguis més; á cada paraula—Senyó, aixó—Escolti, senyor Rafel.—Veji las cireras, Don Mariano.—¿Que t' desitja la seva senyora?—He concertat unas maudixas.—¿A cóm, noya?—A vint... Me n' anava sense comprarlas.—Y bé quan ne dona vosté; home digui una paraula.—A dotze.—Ay carat! vol dir? Mirèu 'l maco, 'l mestre titas; ¿á dotze vol dir? Veyas, zahont s' está que 'ls hi duré á casa? Me 'n anava tot cremat y 'm crida altra vegada.—Escolti, posemho á catorze.—No senyora, ja l' hi he dit—Bueno, regatò quant ne vol?

Veurás, Lluís com som dos no més, l' hi he dit mitxa llura; escolta ella no menja casi res... y amigo, hagueses sentit!—¿Que te pò d' enfitarse?—y no me las ha volgudas vendre.

Ja 't dich, noy, que m' han toreat de lo lindo. Després hi anat á la pescateria y per poch no 'm tiran un rap per la cara; me n' hi hagut de tornar sense peix, de modo que hi comprat bacallá, que malehit sigui, puig no val tant ell com la enrabada que m' ha fet pendre; per culpa d' ell, he tingut rahons en lo tranvia.

Veurás, com que visch aquí al carrer dels Ases, he pensat, perque la gent no 't veji ab lo mocador á la mà, pujaré al tranvia y ab quatre quartos m' deixa al peu de casa. Dit y fet; pujo, casi bé era vuit. Hi tingut una alegria! No mes hi havia un senyor de edat, dugas donas, y un polló de aquells que van ab lo cotxe-ro perque la gent los veji. M' assento y encare no eram al carrer Ample pujan tres noyas ab una senyora y un xitxarello; al cap de cinch minuts comensa una á taparse 'l nas:—Mamá no sent quina pudó?—Oh y tal!—¿Qué déu ser?—Que vol que sigui, bacallá passat.—¿No 's véu!—Qui porta aquesta indecencia, no sè

com permeten.... Vegi, conductò, que no 's pot está aquí, miri 'l que es...

Entra l' conductò, mira per tot arréu y sota l' mèu assiento troba 'l mocadó ab lo cos del delicte.—¿De qui es aixó?—Mèu.—¿Perqué ho porta?—Ay ay! per menjar.

—¿No véu que aixó incomoda á aquestas senyoras?—Veurá si aquestas senyoras son tan delicadas...—¿Qué vol dir? crida 'l xitxarel-lo.—Vosté calli.—¿Cóm s' enten? En fin, noy, no he tingut més remey que sorti á la plataforma, avans de no tirar lo cos del delicte per la cara d' aquell ximple.

Per últim arribo aquí, baixo y 't trobo á tú per desahogar las mévas penas. Donam un consol de amich y me 'n vaig á posá l' olla al foch.... Vamos, veig que no saps que dirme! Adios, noy, no t' casis... Adéu.

—Pobre Arturo!

J. DERN.

LA TRONA.

Ab tal nom te batejaren
Y quin nom tant mal trobat!
Los padrins que te 'l donaren,
De segur que no pensaren
Qu' es un nom bastant «tronat».

Deixant lo nom á un recó
Aném á sa mala etxura
May ficsa, qu' es lo milló:

A la primera ocasió
Lo fan mudar de figura.

Avuy alt, qu' es moda nova,
Demá baix, ó llargarut,
Després més ampla qu' un cova

Y no falta qui fins prova
De durlo en forma d' embut.

Per motius cap més lo guanya;
Inspira ell més acudits
Que empleats no conta Espanya,

Y si es vell ab forma estranya
Tothom ne vol de petits.

L' un li diu: ¡Arri tartana!
¡Xumaneya, altre li diu!
Molts li solen dir, campana:

Los xicots:—¡Quina capsana!
Y ab las tronas tothom riu.

No m' agrada semblant moble,
No 'l puch veure ni pèls forros
Per més que la gent de poble,
Se funda en qu' es barret noble.

(¡Lo duya l' agutzil Morros!)
Si se 't mulla, quina sopa!

T' hi toca 'l sol, bull com foch:
Vaja, 'l bolet fá més tropa,
No 'm vinguéu ab «as de copa»,
May lo vull en lo mèu joch.

En portar trona anys atrás,
Eran sols los richs, y escassos;
Avuy ja no se 'n fá cas;

Ne véus déu á cada pas,
Y vuit pagadas á plassos.

Vas á un ball d' encopetats,
«Sens xistera no hi ha entrada»
«Es ordre dels aliats»:

Y tot per quatre tronats
Que fan tró ab trona tronada.

Si algun diumenge algú 'm véu
Per la Rambla y calso trona,
Que 'm compadesca per Déu,
Puig que lluny d' aná á gust mèu

¡Haig d' aná á gust de la donal

EDUART NOVELL.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

S' anima la competencia: hi ha aquest any espectacles per tots los gustos y per totas las fortunas: á quatre rals, á tres rals, á dos, á ral y mitj, á ral pelat y fins á mitj ral: mitj ral no més costa l' entrada al Prado Catalan, ahont la aplaudida banda d' Artilleria dona brillants concerts.

Are si que podem dir que 'l qui no 's diverteix es senzillament perque no está d' humor.

La companyia francesa de Novedats se vá arrodontint; després de tractarhi es com se coneix á la gent. Hi ha artistas que al primer moment entussiasman, y després cansan y decauhen; n' hi ha d' altres, al contrari, que guanyan de dia en dia.

Després del *Barbe bleue* han representat *Le petit duc*, y ultimament *La petite mariée* que ha sigut l' éxit de la temporada. Bon conjunt y detalls inmillorables: música bonica cantada ab facilitat y ab gracia; y ultimament l' obra l' hém vista presentada ab verdadera propietat.

Al Espanyol devia donarse 'l dijous la primera representació de «*Los sobrinos del Capitan Grant*», obra afortunada que vá ferse una infinitat de cops al Principal.

Y al Circo eqüestre continuan los més variats exercicis, havent vingut á aumentar lo número dels artistas que hi treballan, l' home serpent qu' es més flexible que un desgraciat carregat de inglesos que ab bonas paraulas queda bé ab tots ells.

Lo coronel Boone hi ha donat encare algunas fun-

cions, entrant á la gabia ab la seva senyora qu' es una galan xicota.

—Ay si jo fós lleó! exclamava un pollo.

—Més m' estimaria ser coronel Boone, responia un altre, al compendre 'l motiu de aquella exclamació.

Aném al renglò d' estrenos.

Al Retiro lo ball «*Las Messinessas*» ab las sevas combinacions novas y elegants es aplaudit ab verda-der entussiasme. L' altra primera bailarina Marengo es graciosa y agrada. En Torres ha trobat en aquest ball un' obra a propósito que per lluhirse l' hi vé bé com l' anell al dit.

La pessa «*L' Ampurdanés*» estrenada ultimament está ben versificada; pero, la veritat, es fluixeta.

Al Tivolis' ha estrenat «*El rosario de l' Aurora*» que té un llibre indigne de la música y una música indigna del llibre. Vaig á explicarme:

Lo llibre conté un argument trivial, sense interés, sense gracia, y ab unas inexactituts tant garrafals, com lo de dir una dona á principis del sigle, qu' está escamada perque vá perdre 'ls diners á la *Tutelar*.

La música es indigna del llibre perque es massa sabia. Algunas pessas se separan obertament del género. Es una música de pretensions, brillantment instrumentada, plena de novetat que revela 'l talent de un verdader compositor. Pero per aixó mateix al llibre l' hi está tant malament aquesta música, com á un home pobre y esgarrat un traje rich y plé d' adornos. ¡Es llástima que 'l Sr. Sanchez Gabañach, no haja trobat un llibre més a propósito!

Recullit en una funció de moda del Teatro de Novedats:

En un palco están enrahonant y rihent. Una senyora que séu en una butaca immediata, diu al seu marit:

—Digals'hi alguna cosa, á veure si callan.

Resposta del marit:

—Déu me 'n guart. No véus que 's figurarian que venim al teatro per sentir la comedia!

N. N. N.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Fá pochos dias que vá morir en una ciutat del Miljdia de Fransa un magistrat d' Audiencia, M. Gastambide, qu' era un home de molt bon humor.

Un dia que 's trobava en una vista, usava de la paraula un advocat molt magre, y al veure'l vá exclamar:

—¡Valgam Déu! Aixó horrorisa! Si 'ls advocats son tant escanyolits en aquesta terra ¿qué serán los clients?

Auber lo gran compositor era un home de costums molt arregladas; Roqueplan, lo seu amich, era en cambi molt desordenat.

Un dia en Roqueplan vá convidarlo á sopar en sortint del teatro, allargantse la broma fins á la matnada:

—Deixame 'n anar, exclamá Auber, y no contis may més ab mi. Conech que aquesta manera de menjar no es pas *menjar per viure*.

Diuhén que l' época actual es molt materialista. Permetin que 'ls trasladi á alguns sigles endarrera, en los temps de la galanteria y que 'ls donga á coneixe las següents quatre ratllas del batxiller Francisco de la Torre.

Diuhén aixis:

«Dios de los libros te libre;
deja estudios; busca hacienda,
no tengas cuenta de libros
sino ten libros de cuentas.»

Una frasse de D. Alfonso V de Aragón:
«La millor manera de que un marit y una muller pugan viure en pau, es qu' ella siga cega y ell siga sòrt.»

En Valero sol portar la propietat escénica fins al últim extrem. En lo teatro del Circo barcelonés, si l' autor de una obra parlava per exemple de una copa d' or, volia una copa d' or y si era imitació no l' admittia.

Aixó, com es natural, donava lloch á continuas disputas.

Un dia vá fer la llista de guarda-ropia de un drama que s' estrenava, y entre altres objectes vá posarli:

—Un pomo de veneno.

Un dels dependents de las taulas, á la hora de la funció vá dirli:

—D. Joseph: encarrégui á la dama que no 's begui 'l contingut del pomel: com que la llista deya que havia de ser de plé veneno, l' encarregat de la guardaropia l' ha omplert de sal fumant.

COMPARANSA.

(TRADUCCIÓ DE UN TROS DE PROSA CASTELLANA, DE AUTOR DESCONEGUT).

Molt s' ha escrit sobre la dona;
Quasi ab tot s' ha comparat,
Mes no sè que ningú encare
La comparès ab la mar.
¿Y, pot darse més semblansa?
¿Hi ha dos cosas més iguals?

Es son pit impenetrable
Com ho es lo fons de la mar,
Y aixis encubreix la calma
Com la forta tempestat.
En son cor tresors s' hi amagan
Y la mort hi pots trobar:
Ella als uns los fá ditxosos
Y á n' als altres desditxats;
Y així 't besa ab sas onadas
Y á bon port te fá arribar,
Com furiosa 't vé á rebotre
Estrellante, en algun banch.

Los intents qu' ella t' oculta
Com la mar son los més mals.
Es lo cor de la «Coqueta»
Tros de gel del mar glacial.
Ab sa furia n' enderroca
Tot quant s' oposa al seu pas.
Si ab la fortuna nos brinda,
Un s' engolfa á son alcans,
Sens mirar qu' ans d' arribarhi
Es molt fácil naufragar.

L' amor qu' en son cor arrela
Es tan inmens com la mar,
Y per lo de la orgullosa,
Tot quan dius hi sol passar
Com barco que 'l mar travessa,
Sens deixarhi cap senyal.
Si un jorn la mar s' assecava
¿Hont 'niriam á parar?
¿Y si faltessen las donas?...

Es á dir; per acabá;
No 'ls hi sembla que la dona
Es lo que se 'n diu ¡¡La mar!!.....

R. CASAS.

ESQUELLOTS.

A Madrid hi ha robos per las clavagueras, qu' es en veritat una costum molt baixa.

Aquí 's roba, com diuhen los castellans, por todo lo alto.

Aquest dia 'ls lladres varen introduhirse en un pis primer del carrer de 'n Guardia desde 'l pis segon, foradant lo sostre.

Ja 'u saben: quan vajin pèl mon mirin sempre en l' ayre: no siga que 'ls lladres los hi caygan dels núvols.

«Fer diners.» Aquesta es la preocupació del nostre ajuntament.

Un concejal aquest dia vá proposar un plan encaminat á aumentar los ingressos.

Deya que podia cobrarse un impost sobre 'ls que mudan de casa.

Un' altre sobre 'ls medicaments y las ayguas estrangeras.

Un' altre á las companyias de seguros.

Un' altre als espectacles públichs.

Y una pila més que seria llarch d' enumerarlos.

Escollín: ¿no podria posarse'n un de ben fort sobre 'ls ciutadans que aspiran al cárrech de regidors?

Y are que me 'n recordo. * L' mateix Ajuntament vá acordar una contribució sobre la sal.

¿Qué volen que 'ls hi digal 'M sembla que farà salat. Perque si aquesta contribució tirés endavant, cap noya maca podria anar pèl carrer, sense que un municipal ó altre la detengués dihentli:

—Alto, salero: ¿Ya ha pagado Vd. la contribucion de la sal?

Tambè succehiria que al estrenarse un' obra aixeriada ó al sortir un periódich plé de xistes, l' hi cobrarian la ditxosa contribució.

Y vejín si aixó seria trist. Fins l' Aulès hauria de escriure comedias serias!

L' amo de aquell vano tant gros que porta escrit al mitj ab lletres colossals lo célebre lleterero de «No lo entiendo» y 'l posseedor d' aquellas esquellas tant sonoras, ja poden treurhi la pols y prepararse pèls dias 24 y 27 del corrent mes.

Aquell célebre Cassiano que tres ó quatre anys endarrera vá donarnos unas corridas tant lluhidas ha decidit comensar la present temporada en los dias indicats, presentant toros de 'n Carriguiri y de la Campanilla, lidiats per las cuadrillas de 'n Boca-negra y del Gallito.

Jo ja estich fent punta al llapis per escriure la revista. Espero que 'ns hi veurém.

En una de las últimas corridas que ván donarse á

Madrid alguns concurrents, com de costum, ván omplir la plassa de sombreros després de una estocada de 'n Frascuelo.

Un entusiasta vá fer més que aixó: vá treure's la camisa y vá tirarli.

Ha comensat á sortir l' *Ilustració catalana*, qual publicació significa un gran pás donat en lo cami del renaixement de la nostra literatura.

Lo primer número conté quatre páginas de text dels nostres millors literats y altres quatre de grabats, en las quals s' hi véu un bonich retrato de 'n Victor Balaguer, una gran reproducció del quadro de Muñoz «Partida empenyada» en lo qual un frare y un caballer jugan á carias y la fatxada de Sant Pau del Camp.

Nosaltres desitjem que tots los amants de Catalunya contribuheixin á sostenir una publicació tant notable.

S' admeten suscripcions á ca 'n Lopez, ahont pot veureshi 'l número de mostra.

Una carta rebuda pèl correu interior: «Senyor director de l' *Esquella*. Molt Sr. mèu: per si vol ferho públich l' hi posaré en coneixement una observació que hi fet en lo Circo Equestre de la plassa de Catalunya, en lo moment en que treuhen la gabia dels lleons del coronel Boone.

Es lo cas que una d' aquestas bestiolas, cada nit, gira la vista al palco de la Presidencia, no perdent un moment de vista al simpátich Sr. Fontrodona. Creguí, Sr. director, que se 'l mira ab verdadera codicia. Sembla que fassa denteta. ¿Podria dirme perquè ho fá? Queda de vosté, etc.»

Reposta nostra: * * * ¿Vol saber perquè ho fá? Al nostre entendre ho fá per simpatia, perque el Sr. Fontrodona es lo lleonet de nostre Ajuntament.

Dissapte á Jovellanos se donará una funció á benefici del jove y modest escriptor, Sr. Alsina y Clós, que fá ja quatre mesos está sufrint una malaltia que l' impossibilita pèl treball.

L' *Esquella de la Torratxa* recomana als seus lectors l' assistencia.

A Madrid van á fundar la lliga contra la ignorancia. Un ignorant exclamava:

—Are si que 'm decideixo á apendre de lletra. Jo no vull pas que 'm lliguin.

Als claustros de la Catedral continuan desmontant altars per ferhi panteons. Los sants no poden pagar lo lloguer y 'ls treuhen del pis. Are hi anirán los óssos de la gent rica y poderosa.

Vels'hi aquí un exemple de que 'l materialisme fins als claustros de la Catedral se fica.

Encare que no tè res que veure ab lo que acabo de dir, l' associació de ideas me recorda un fet.

A l' any 1868 se quedava dintre dels claustros una guardia de cipayos, y 'ls hi devia fer molt poca gracia alló de passar la nit en aquell lloch tant solitari.

Cert dia un d' aquells valents va escriure una carta á un periódich de la localitat queixantse de que 'ls fessin perdre la nit de aquest modo.

Dita carta contenia un párrafo que deya:

«En los claustros hay muchos gatos hambrientos, y durante toda la noche nos vemos molestados por estos insectos.»

Una máxima moral per acabar:

«Lo que diu una mentida, no sab pas lo treball á que s' esposa, perque tindrà d' inventarne moltras altras per sostenir la primera.»

QUENTOS.

Un pare á la seva filla:

—Jo no sè, las noyas del dia no filéu prou conforme.

—Perqué, papá?

—Perque sempre parlas del mateix.

—De qué?

—De qué! de qué!.. De volerte casar ¿Hont s' es vist, una noya de 15 anys? ¿Casarse, casarse! ¿Ja sabs lo qu' es un home?

Ella ab molta naturalitat:

—Si, papá...

Un jove obra la petaca, 's treu un puro y se 'l posa als llabis.

Un amich seu l' hi diu:

—Escolta, Enrich, ¿que n' hi ha un més? Resposta del fumador:

—No, noy: n' hi ha un ménos.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

M' agrada molt la primera, de dos hu 'l fumadó 'n gasta; article es tersa invertida, segons nos diu la gramática. Lo Total es nom d' un poble situat dalt d' una montanya; no molt lluny de Barcelona ahont hi tinch jo ma estimada.

FYA XICH DE M. DE R.

II.

Jo sempre quarta primera á qualsevulga persona aigua dos tres estant bona; estant tot, de cap manera.

PAU SALA.

SINONIMIA.

Un jorn lo senyor total se trobava de rebot á la vila de la tot y al cassino principal.

Mentres donaba funció un total que se 'l mirava, hipócritament rumiava per darli la excomunió.

MOROLOBOCENGOF.

MUDANSA.

A fé d' home honrat 'ls tot que tot es tot ab solanas, canaris y llangonissas y ab noyas un tot beatas.

DOS PUNTS.

TRENCA-CLOSCAS.

Arbucias, Arbos, Esparraguera, Girona, Olot, Reus, Ripoll, Rubí, Sils, Torello, Sardanyola.

Ab aquests noms formar 'l d' un poble de la provincia de Lleyda.

XINO.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Entre dos pobles.
- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Un ofici.
- 1 2 3 4 5 6.—Un vehicul.
- 1 2 3 4 5.—Lo que hi ha en las ciutats.
- 1 2 3.—Lo qu' es lo nostre govern.
- 1 2.—Un guardiá

PASSIGOLLAS.

CONVERSA.

- ¿Saps á qui vareig senti?
- ¡Ranoy! véu qui ho endavin!
- Sabatot! ¿qui ne hi atina?
- ¡Tè! are no t' ho vull di.

CAMPANER.

GEROGLIFICH.

	S	
IV		olo
L	S	R
:	P	C
T	a	TR
	ere	
P		C

Tatu 1er.

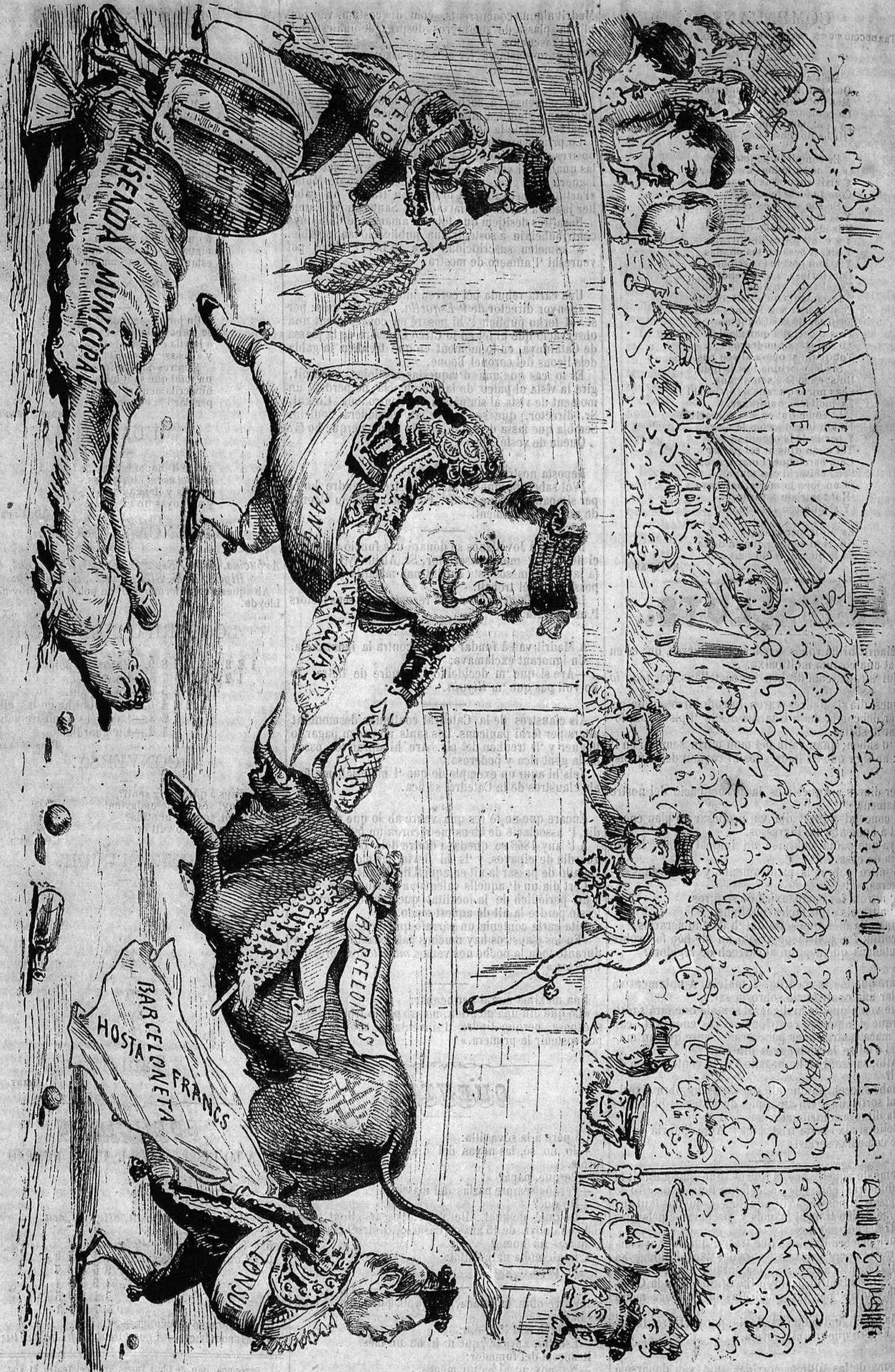
DIAMANT.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- 1. XARADA 1.ª—Batalló.
- 2. IDEM 2.ª—Notari.
- 3. MUDANSA.—Deu, meu, deu, neu, seu.
- 4. SINONIMIA.—Reves.
- 5. TRENCA-CLOSCAS.—Calonge.
- 6. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—1 3 5 7 9
9 5 1 3 7
3 9 7 5 1
7 1 3 9 5
5 7 9 1 3
- 7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Sevilla.
- 8. GEROGLIFICH.—A gos tossut no hi ha tus tus.

PLASSA DE TOROS DE BARCELONA.

Una corrida que dura tot l'any.